

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ

**Відділення управління та адміністрування
Циклова комісія підприємництва і туризму**

СИЛАБУС (SYLLABUS) Управління персоналом

1. Інформація про викладача	
Викладач	Трубляк Галина Миколаївна
Науковий ступінь	
Вчене звання	
Посада	Викладач ВСП ВТЕФК КНТЕУ
Веб сайт для розміщення курсу	
E-mail	galina.trubliak@gmail.com
Консультації	Відповідно до графіку індивідуальних консультацій розміщений на офіційному сайті коледжу ВТЕК КНТЕУ. Інформація доступна за посиланням:
2. Опис навчальної дисципліни	
Освітньо-кваліфікаційний рівень	молодший спеціаліст/фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	Спеціальність 035 Філологія
Загальна характеристика	Кількість годин – 180 Кількість кредитів – 6 Співвідношення аудиторних годин і годин самостійної роботи: 84/96 Мова навчання: українська Форма підсумкового контролю: усний екзамен Семестр: 3 Форма навчання: вечірня
Пререквізити	Вивчення дисципліни базується на знаннях з таких дисциплін, як: Менеджмент, Теорія організацій
Анотація	Курс «Управління персоналом» відноситься до циклу дисциплін, що формують профіль майбутнього фахівця, озброюючи його основами теорії та практики управління людськими ресурсами. Метою курсу є формування у майбутніх фахівців комплексу теоретичних знань і практичних навичок щодо формування та реалізації кадрової політики в сучасних організаціях, раціонального підбору працівників на посади та формування дієвого трудового колективу, оцінювання та розвитку працівників, а також цілеспрямованого використання їх потенціалу.
Технічне та програмне забезпечення/обладнання	Вивчення дисципліни передбачає використання комп'ютерної техніки та програмних продуктів: Microsoft Power Point, додатки Google
Методи навчання	<i>Основними методами навчання є:</i> Лекційні заняття мають інтерактивний науково-пізнавальний характер, використовуються мультимедійні презентації, відео, робочі зошити – опорні конспекти, випереджувальні завдання студентів тощо. Семінарські заняття проводяться з використанням результатів науково-пошукової роботи студентів, захисту цих результатів; поширеними є ситуаційні завдання, ділові ігри, підготовка презентацій з використання сучасних професійних програмних засобів. Самостійна робота студентів - у відповідності до Положення про його організацію та контроль у ВТЕК КНТЕУ.

Завдання	<p>Основними завданнями курсу є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - отримання студентами знань щодо формування кадрової політики та системи управління персоналом організації; - управління соціальним розвитком трудового колективу; - застосування сучасних підходів до визначення потреби в персоналі, організації набору і відбору працівників на посади та формування успішної команди; - оцінювання та професійного розвитку працівників, а також цілеспрямованого використання їх потенціалу.
Результати навчання (компетентності)	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти має здобути компетентності:</p> <p>загальні:</p> <p>ЗК1. Здатність до управління інформацією: пошуку та оброблення інформації з різних джерел, аналізу і синтезу, організації і планування; здатність розв'язувати проблеми та приймати рішення. Елементарні комп'ютерні вміння.</p> <p>ЗК4. Володіння навичками міжособистісної взаємодії, вміння працювати в команді, налагоджувати контакт з різними за віком, характером і статусом людьми, взаємодіяти з експертами в інших предметних областях; здатність до самокритики, готовність до прийняття на себе відповідальності за результати своєї праці, навколишнє середовище й інші цінності.</p> <p>ЗК8. Здатність до розроблення проектів та управління ними; здатність до ініціативи та підприємництва; відповідальність за якість.</p> <p>фахові:</p> <p>ФК12. Здатність підвищувати свою професійну кваліфікацію, вільно орієнтуватися у спеціальній та науковій літературі, використовувати останні здобутки світової наукової думки.</p> <p>Програмними результатами навчання здобувача освіти з дисципліни «Управління персоналом» є:</p> <p>ПРН9. Вміти застосовувати у практичній діяльності наукові дослідження, оцінювати й аналізувати власний навчальний досвід та удосконалювати свої знання</p> <p>ПРН15. Вміти збирати та аналізувати дані, необхідні для розрахунку економічних і соціально-економічних показників, що характеризують діяльність суб'єктів господарювання.</p>
Критерії оцінювання навчальних досягнень	<p>Оцінка «відмінно» ставиться студентові тоді, коли він дає обґрунтовані, логічні, послідовні, теоретичні та правильні відповіді на поставлені запитання. Теоретичні знання вміло застосовує при розв'язуванні конкретних ситуаційних завдань з дисципліни Управління персоналом. Студент показує потрібний рівень знань і вмінь з даної дисципліни, а саме: знає основні аспекти формування кадрової політики та системи управління персоналом організації; управління соціальним розвитком трудового колективу; застосування сучасних підходів до визначення потреби в персоналі, організації набору і відбору працівників на посади та формування успішної команди; оцінювання та професійного розвитку працівників, а також цілеспрямованого використання їх потенціалу.</p> <p>Оцінка «добре» ставиться студентові тоді, коли відповідь логічна та послідовна, тобто відповідає вимогам, наведеним вище, але з деякими неточностями несуттєвого характеру. Студент допускає незначні помилки при вирішенні ситуаційного завдання.</p> <p>Оцінка «задовільно» ставиться студентові тоді, коли студент невірно відповідає на одне із поставлених питань або дає відповіді не в повному обсязі. Студент допускає незначні помилки при вирішенні ситуаційного завдання. При чому порушена логічність і послідовність відповідей.</p>

Оцінка «не задовільно» ставиться студентові тоді, коли відповіді на теоретичні питання незмістовні або відповідь відсутня. Ситуаційне завдання не вирішене або містить значні помилки.

3. Тематичний план оцінювання результатів навчання					
Назва теми	Структура курсу	Кількість годин			
		Усього годин / кредитів	з них		
			лекції	практичні/ семінарські заняття	самостійна робота студентів
Тема 1. Теоретичні засади управління персоналом. Персонал підприємства його структура	Предмет, об'єкт та завдання дисципліни «Управління персоналом підприємства» Взаємозв'язки дисципліни з суміжними курсами навчального плану. Сутність управління персоналом. Складові процеси управління персоналом. Цілі управління персоналом. Суб'єкти та об'єкти в управлінні персоналом. Місія та цілі підприємства. Стратегія підприємства. Персонал підприємства як об'єкт управління. Основні характеристики персоналу. Структура персоналу.	12	2	2	8
Тема 2. Кадрова політика підприємства	Поняття і значення сучасної кадрової політики підприємств. Об'єкти та суб'єкти кадрової політики. Типи кадрової політики підприємства. Система принципів кадрової політики підприємства. Зовнішні та внутрішні чинники впливу на формування кадрової політики підприємства. Основні завдання кадрової політики в сучасних умовах.	12	4	4	4
Тема 3. Корпоративна культура в системі управління персоналом	Поняття та сутність корпоративної культури. Функції корпоративної культури. Складові корпоративної культури. Корпоративні норми та правила поведінки працівників. Ефективна корпоративна культура як основа розвитку конкурентних переваг підприємства. Розвиток корпоративної культури як складової управління персоналом	12	2	4	6
Тема 4. Ресурсне забезпечення управління персоналом	Нормативно-правове забезпечення системи управління персоналом. Нормативно-методичне забезпечення управління персоналом. Документи внутрішнього використання, що регламентують виконання функцій з управління персоналом. Кадрове забезпечення системи управління персоналом. Кількісний та якісний склад працівників кадрової служби. Інформаційне та комунікаційне забезпечення системи управління персоналом підприємства. Технічне забезпечення системи управління персоналом підприємства.	12	2	4	6
Тема 5. Соціально-психологічні аспекти управління персоналом	Знання керівниками основ психології управління – необхідна передумова ефективного керування спільною діяльністю підприємства. Керівна й виховна роль менеджера. Особистісні якості керівника, вимоги до нього як до лідера. Типи	12	2	4	6

	керівників у практиці вітчизняних ділових стосунків. Успіх керівництва, залежність його від стилю керівництва. Якості і риси керівника, що досягає успіху. Причини неуспішного керівництва Ознаки сприятливого (позитивного) психологічного клімату. Формування сприятливого психологічного клімату в колективі.				
Тема 6. Кадрова служба та кадрове діловодство в системі управління персоналом	Кадрова служба як засіб реалізації кадрової політики. Функції та завдання кадрової служби підприємства. Ролі сучасного HR-менеджера на підприємстві. Номенклатура справ з кадрового діловодства. Склад кадрової документації та її призначення. Документаційне забезпечення обліку та руху кадрів. Призначення, порядок оформлення, ведення, використання та зберігання особових справ працівників.	12	2	4	6
Тема 7 . Планування та прогнозування в управлінні персоналом	Суть, мета і завдання кадрового планування для ефективного управління персоналом Основні види кадрового планування. Планування чисельності персоналу Планування витрат на персонал. Планування соціального розвитку підприємства Маркетинг в управлінні персоналом. Прогнозування в управлінні персоналом і його основні завдання.	12	4	4	4
Тема 8. Професійний добір та адаптація працівників	Етапи задоволення потреби підприємства в персоналі. Внутрішні і зовнішні ринки праці як джерела поповнення і оновлення персоналу підприємства. Етапи підбору персоналу в організацію. Розстановка персоналу. Ознайомлення з робочим місцем. Адаптація кадрів, її напрямки та види.	12	2	4	6
Тема 9. Управління процесами руху персоналу на підприємстві	Форми професійно-кваліфікаційного руху робітників. Горизонтальний та вертикальний рух спеціалістів і службовців на підприємстві. Трудова мобільність працівників на підприємстві. Чинники руху персоналу на підприємстві Показники плинності, змінюваності та періодів повного оновлення кадрового складу, методи їх визначення. Аутплейсмент як інструмент управління процесом вивільнення персоналу	12	2	2	8
Тема 10. Навчання персоналу	Навчання персоналу як чинник підвищення конкурентоспроможності підприємства Інвестування у розвиток персоналу Організація системи навчання персоналу. Форми і методи професійного навчання працівників. Система безперервного навчання кадрів. Кар'єра її напрямки та види. Створення і підготовка резерву на заміщення вакантних посад	12	2	4	6
Тема 11. Мотивація та стимулювання в управлінні персоналом	Мотив як внутрішня спонукальна сила до активної дії. Структура мотиву праці. Формування мотиву праці. Поняття стимулу в трудовій діяльності. Взаємозв'язки між мотивами і стимулами. Види матеріальної мотивації праці. Роль заробітної плати в мотивації праці. Нетрадиційні методи матеріального стимулювання (участь у	12	2	4	6

	прибутках, володіння акціями, паєм тощо). Компенсаційний пакет як інструмент мотивації працівників підприємства. Нематеріальні методи мотивації праці.				
Тема 12. Оцінка в управлінні персоналом	Цілі та функції оцінювання персоналу на підприємстві. Місце оцінки персоналу в системі управління персоналом. Основні складові оцінки персоналу на підприємстві. Поточне оцінювання персоналу. Сертифікація працівників. Атестація керівників і спеціалістів, організація її проведення, роль в оцінці персоналу.	12	2	4	6
Тема 13. Регулювання трудової діяльності персоналу	Завдання регулювання трудової діяльності працівників підприємстві. Створення умов для ефективної діяльності персоналу підприємства. Регламентування посадових обов'язків працівників підприємстві. Регламентування діяльності структурних підрозділів підприємстві. Регламентування діяльності посадових осіб підприємства. Правила поведінки й дисциплінарні процедури працівників підприємстві. Методи управління персоналом.	12	2	2	8
Тема 14. Соціальне партнерство на підприємстві	Соціальне партнерство як засіб узгодження інтересів роботодавця і працівників. Соціальні партнери на підприємстві: роботодавець, наймані працівники та їх об'єднання, спільність та розбіжність їх інтересів. Колективний договір як головний засіб зміцнення соціального партнерства. Сторони та предмет колективного договору. Зміст колективного договору. Порядок підготовки й укладання колективного договору. Контроль за виконанням колективного договору. Зарубіжний досвід соціального партнерства.	12	2	2	8
Тема 15. Ефективність управління персоналом	Поняття «ефективності». Загальні засади ефективності в економіці та управлінні. Головне економічне завдання виробничого підприємства, будь-якої комерційної організації. Принцип економічної доцільності в управлінні персоналом. Сутність понять «ефект», «ефективність управління персоналом». Чинники, які визначають ефективність управління персоналом. Витрати на персонал. Групи витрат роботодавців на персонал. Сутність та показники організаційної ефективності управління персоналом. Сутність та показники економічної ефективності управління персоналом. Сутність методу порівняння в аналізі економічної ефективності управління персоналом. Сутність та показники соціальної ефективності управління персоналом	12	2	2	8
Разом за семестр		180/ 6	34	50	96

4. Політика ВСП «ВТЕФК КНТЕУ» та очікування	
Дотримання умов доброчесності	Дотримання Положення про академічну доброчесність ВТЕК КНТЕУ Доступні за посиланням: http://vtec.vn.ua/diyuchi-polozhennya
Очікування	Організація освітнього процесу та відвідування занять відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу студентів ВТЕК КНТЕУ» Доступне за посиланням: http://vtec.vn.ua/diyuchi-polozhennya Оцінювання знань відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання студентів ВТЕК КНТЕУ» Доступне за посиланням: http://vtec.vn.ua/diyuchi-polozhennya
5. Перелік питань до екзамену	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Мета і функції кадрового менеджменту. 2. Цикл управління персоналом. Характеристика його ключових елементів. 3. Сутність діяльності по управлінню персоналом. 4. Характеристика підходів до управління персоналом. 5. Еволюція концепцій управління персоналом. 6. Сутність економічного підходу до управління персоналом. 7. Сутність органічного підходу до управління персоналом. 8. Сутність гуманістичного підходу до управління персоналом. 9. Характеристика основних завдань концепції використання трудових ресурсів. 10. Характеристика основних завдань концепції управління персоналом. 11. Характеристика основних завдань концепції управління людськими ресурсами. 12. Характеристика основних завдань концепції управління людиною. 13. Сутність понять “організаційна культура” і “корпоративна культура”. 14. Положення концепції “аналіз людських ресурсів”. 15. Зміст та завдання аналізу людських ресурсів. 16. Можливості аналізу людських ресурсів на етапах роботи з персоналом. 17. Плинність кадрів. Причини та шляхи усунення плинності персоналу на вітчизняних підприємствах. 18. Класифікація та склад витрат на персонал. 19. Склад первісних витрат на персонал. 20. Склад відновних витрат на персонал. 21. Поняття індивідуальної вартості працівника. 22. Очікувана умовна та реалізуєма вартість. Порядок визначення. 23. Побудова моделі індивідуальної вартості працівника. 24. Етапи побудови стохастичної позиційної моделі. 25. Позиційна вартість працівника. Методи її визначення. 26. Методи визначення очікуваного терміну служби та прогнозування кар’єрного шляху працівника. 27. Побудова індивідуальної матриці переходів. 28. Зміст та завдання кадрової політики . 29. Характеристика типів кадрової політики . 30. Етапи проектування кадрової політики . 31. Взаємозв’язок кадрових заходів із стратегією розвитку підприємства. 32. Моніторинг персоналу. 33. Методи визначення необхідної чисельності основних робітників. 34. Методи визначення необхідної чисельності допоміжних робітників. 35. Особливості нормування чисельності управлінського персоналу. 36. Сутність і зміст процесу планування персоналу. 37. Характеристика основних підходів до оцінювання персоналу на підприємстві. 38. Професіографічний аналіз діяльності працівника. 39. Класифікація джерел залучення персоналу. 40. Методи набору персоналу за рахунок внутрішніх джерел. Переваги та недоліки. 41. Джерела зовнішнього залучення персоналу. Переваги та недоліки зовнішнього набору персоналу. 42. Мета залучення персоналу на підприємство. Засоби альтернативи найму. 43. Етапи відбору персоналу. 	

44. Завдання кадрових служб на підприємстві.
45. Функції кадрової служби на підприємстві.
46. Організаційна структура служби управління персоналом на підприємстві.
47. Діяльність по управлінню персоналом: зміст та підходи.
48. Характеристика складових частин процесу планування персоналу.
49. Сучасні тенденції в перебудові системи управління персоналом на підприємстві.
50. Зарубіжний досвід роботи з персоналом.
51. Характеристика типів кар'єри та етапів її побудови.
52. Методичні та організаційні основи планування кар'єри.
53. Планування та організація роботи з кадровим резервом на підприємстві.
54. Види та етапи проведення атестації персоналу.
55. Розробка програм стимулювання персоналу на підприємстві.
56. Форми стимулювання праці.
57. Характеристика систем участі працівників у прибутках.
58. Роль соціальних програм і нетрадиційних способів мотивації на вітчизняних підприємствах.
59. Основні підходи до оцінки ефективності управління персоналом.
60. Показники ефективності діяльності по управлінню персоналом.

6. Рекомендовані джерела

ОСНОВНІ

1. Балабанова Л. В. Управління персоналом : Підручник / Л. В. Балабанова, О. В. Сардак. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 468 с.
2. Виноградський М. Д. Управління персоналом : Навч. посіб. / М. Д. Виноградський, С. В. Беляєва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 504 с.
3. Данюк В. М. Менеджмент персоналу : навч. посібник / Данюк В. М., Петюх В. М., Цимбалюк С. О. – К. : КНЕУ, 2004. – 398 с.
4. Иванова Т. В. HR-менеджмент современной организации : Методические материалы / Т. В. Иванова. – К. : ЦВП, 2015. – 264 с.
5. Крушельницька О.В., Мельничук Д.П. Управління персоналом: Навчальний посібник / Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. – Видання друге, перероблене й доповнене. – К. : «Кондор», – 2006. – 308 с.
6. Михайлова Л. І. Управління персоналом : Навч. посіб. / Л. І. Михайлова. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 248 с.
7. Мурашко М.І. Менеджмент персоналу: Навч. посіб. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2008. – 435 с.
8. Никифорова В.Г. Управління персоналом : Навчальний посібник. 2-ге видання, виправлене та доповнене / В. Г. Никифорова. – Одеса : Атлант, 2013 р. – 275 с.
9. Петюх В.М., Базилук Б.Г., Герасименко О.О. Управління персоналом: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2007. – 320 с.
10. Пономаренко В.С. Управління трудовим потенціалом. Наукове видання / Пономаренко В.С., Гриньова М.М., Салун М.М. та ін. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2006. – 348 с.
11. Савельєва В. С. Управління персоналом : Навч. посіб. / В. С.Савельєва, О. Л. Єськов. – К. : ВД «Професіонал», 2005. – 336 с.
12. Ситник Н. І. Управління персоналом : Навч. посіб. / Н. І. Ситник. – К. : Фірма «ІНККОС», 2009. – 472 с.
13. Слиньков В. Н. Управление персоналом (практические рекомендации) / Слиньков В. Н. –[2-е изд.] - К. : Алерта; КНТ, 2006. - 240 с.
14. Слиньков В.Н. Персонал и его менеджмент: Практические рекомендации. – К.: КНТ, 2007. – 476 с.
15. Управління персоналом (Кадровий менеджмент) / І.Б. Чудасва, В.Д. Миленський, В.П. Погребняк, В.М. Шарапов. – Черкаси: ЧДТУ, 2004. – 119 с.
16. Управління персоналом: опорний конспект лекцій для студентів базової освіти на пряму підготовки «Менеджмент» / І. П. Миколайчук ; за 2бед... С. Г. Голосової. – К. : Центр підготовки науково-методичних видань КНТЕУ, 2010. – 87 с.
17. Хміль Ф. І. Управління персоналом : Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. – К. : Академвидав, 2006. – 488 с. (Альма-матер).
18. Шкільняк М.М., Овсянюк-Бердадіна О.Ф., Крисько Ж.Л., Демків І.О. Менеджмент: Навчальний посібник. – Тернопіль: Крок, 2017. – 252 с.

ДОДАТКОВІ

19. Дерлоу Дес Ключові управлінські рішення. Технологія прийняття рішень / Дерлоу Дес : [пер. з англ.] – К. : Наукова думка, 2001. – 242 с.
20. Ефективність сучасного менеджменту та управління персоналом організації. Збірник наукових праць. – Харків : ХІБМ, 2006. – 303 с.

